

ROSANNA PASTOR, ACTRIU

Text: JOAN M. OLEAQUE / Fotos: JORDI PLAY

"Trie el meu treball amb el cor"

Rosanna Pastor es va vestir de llarg com a actriu en la commovedora 'Terra i llibertat', de Ken Loach. En aquests moments, mentre prepara un telefilm per a TV3, la intèrpret es defineix definitivament com una ciutadana del món que no oblidada la seua Alboràia natal.

Té el cabell menys fosc que abans, i la pell menys blanca, però encara fa recordar aquelles dones que mortificaven Edgar Allan Poe, de bellesa tan vulnerable com vehement.

Molt menys llunyana d'allò que sembla pel seu físic distant, l'actriu viu a cavall entre València i Madrid. Diu que cada vegada porta més dins València i Alboràia, que mai no oblidada que ve d'un poble i que ella és poble. Però està molt connectada a la resta del món, perquè gairebé treballa més fora que dins de l'estat espanyol.

No li agrada dir l'edat: pensa que no és important, i evita així el poc imaginatiu encasellament que fan els productors quan associen una actriu amb uns nombre d'anys determinats. És evident, de qualsevol manera, que va nàixer la dècada dels 60. Un amic diu d'ella que té "un sentit àrab del temps". Li pregunta com es menja això.

—(Riu) És una manera poètica de disfressar la meua impuntualitat.

—Encara li preocupen tant les entrevistes com quan comencaren a ser habituals, després de fer Terra i llibertat? Encara supervisa les fotos que les il·lustren?

—Sempre em preocupa molt que el periodista no em traïska. Jo procure obrir-me al professional, compartir coses amb ell, dedicar-li el meu temps lliure si és necessari... com ara, jo volia anar a l'IVAM a veure una exposició de Paul Klee, i he vingut ací.

—Dona, ho sent, li enviaré el catàleg.

—(Riu) Vull dir que ho faig perquè també és el meu treball, i perquè si puc parlar obertament també disfrute. Però a mi em fot molt que després la persona

que tens enfront faça una reinterpretació del que tu dius, capgire les paraules, i que allò que mostres de tu es desvirtue, com m'ha passat alguna vegada. I tocant a les fotos, no vull eixir lletja en les revistes, i de vegades allò que li agrada al fotògraf, no m'agrada a mi, i intente que ens posem d'acord. Però, bé, aprens a relativitzar-ho tot, també la importància de les fotos.

—Vostè va començar fent teatre independent a Alboràia (Horta Nord). Tornarà a l'escena?

—Tinc una oferta que m'interessa molt per fer teatre a Barcelona. Crec que no en faig des del 92, perquè si en el cinema em repense els projectes, en teatre encara més. L'escena significa un parèntesi en la carrera cinematogràfica com a mínim de sis mesos. Però aquesta vegada és probable que accepte.

—Ara roda alguna pel·lícula?

—Ara faig un telefilm per a TV3 amb Emma Vilarasau que es dirà *Dues dones*. És una història d'intriga que em té molt il·lusionada. El productor és Antonio Chavarrías, el mateix de *L'arbre de les cireres*, la pel·lícula de Marc Recha en què també he participat. Últimament he intervingut també en un film del director Agustí Vila, i tinc un projecte per a rodar a Galícia. L'any segurament l'acabaré treballant a Espanya.

—Té bon record de *L'Arbre de les cireres*?

—Ai, vaig quedar molt molt contenta, encara que només tinc una xicoteta col·laboració. La Vall de Gallinera, on es va rodar la pel·lícula fa uns mesos, és tan bonica... Crec que la cinta transmetrà molta sensibilitat. El productor em va dir que lluitaran perquè siga

"Fer pel·lícules a l'estranger està molt bé, però et dóna un punt de dir: ni tot el que es fa fora és fantàstic, ni tots els actors d'èxit són tan meravellosos, ni és or tot allò que llueix."

inclosa en la selecció del proper festival de Venècia.

—Per a una intèrpret, imagine que deu ser molt fort haver treballat amb gent tan prestigiosa com el director Ken Loach (a Terra i llibertat) o els actors Stephen Rea o John Hurt (respectivament, en els films A further gesture i The Commissioner, no estrenades al nostre país).

—Ken és molt especial i una persona que respecte profundament. En els altres casos, ha estat magnífic per comprovar la formació d'aquests dos actors i la gran quantitat de recursos tècnics amb què compten. Però també et dona un punt de dir, bé, ni tot el que es fa fora és tan fantàstic, ni tots els actors d'èxit són tan meravellosos, ni és or tot allò que llueix.

—Després d'haver aconseguit el reconeixement amb la pel·lícula de Loach, i el premi Goya de l'any 96 a l'actriu revelació, en què ha canviat la seua relació amb la indústria del cinema?

—Mmmm... mmm... El canvi substancial és que comencen a arribar-me molts més projectes. Jo ara puc permetre'm el luxe, i me'l permet massa sovint, de llegir-me el guió, pensar-hi, i decidir si em convé jugar-lo amb els meus interessos personals. I aquests rarament van en la mateixa direcció que els comercials. Sempre he volgut triar el meu treball amb el cor, tenint en compte el primer batec fort que et ve quan tens una bona història a la mà. Quan estàs en una situació que encara no arranca, et trobes que cada cosa que t'ofereixen és una possible oportunitat, i et turmenta el dubte sobre si has d'acceptar-la o no encara que no la veges clara.

—Quina és la visió diferenciada de la interpretació que vostè pot aportar respecte a la de qualsevol altra actriu?

—No crec que siga més original, però és diferent perquè la meua personalitat és molt marcada. Cada individu és singular, i en aquest treball aquesta diferenciació és necessària. Els actors, per a fer-no hem de comunicar des de les entranyes, parlar des dels budells.

—Potser per això de vegades ha adquirit costums propis dels seus personatges?

—Jo vaig contar en una entrevista que, després de fer la jutgessa de *Sólo se muere dos veces*, dirigida pels germans Ibarretxe, vaig deixar de portar arracades perquè ella no en duia. Això és poc significatiu, però és cert que quan vius dins d'un personatge es creen lligams que són difícils de trencar. Recorde una frase d'Orson Welles que tinc penjada en una paret de casa que, més o menys, diu: "En tots nosaltres hi ha un heroi, un dolent, una princesa, un miserable. El que és important és tenir la humilitat i la generositat suficients perquè això isca de dins". No hi ha cap perso-

natge en què no tingues res a veure, sempre es poden trobar els punts de connexió.

—Recentment, s'ha celebrat el festival de cinema de Canes. Vostè hi va acudir fa tres anys amb Terra i llibertat. Què li va semblar el certamen?

—Tu has sentit parlar d'un programa televisiu que es deia *Reina por un día*? Doncs això. Canes significa fama i diners, és un enorme mercat: si una pel·lícula triomfa, està venuda en tot el planeta. És la indústria del cinema en carn viva. Jo vaig passar-me allà tres dies, que és el temps perquè et conviden quan dus una pel·lícula, i no vaig estar quieta ni un minut perquè *Terra i llibertat* va ser molt ben rebuda. Va guanyar el premi de la crítica, i no va aconseguir el premi del jurat perquè un membre en va fer un boicot frontal.

—Quin membre?

—Era un historiador mexicà, de posicions ideològiques properes a l'estalinisme, i la pel·lícula denuncia

que l'aplicació d'aquesta doctrina va fer avortar una possible revolució popular durant la guerra del 36.

—I què li passa a l'ego d'una actriu si un príncep àrab la requereix a acudir al seu iot?

—(Riu) Efectivament, en una festa a Canes vaig ser la convidada especial del príncep hereu de l'Àrabia Saudita. Però no voldria parlar massa d'això, perquè vaig passar dos o tres dies acollonida pensant que els serveis de seguretat vindrien a matar-me.

—Per què?

—Perquè em vaig botar tot el protocol, i això, amb un príncep, sembla que és molt greu. El dia de la festa en homenatge a la meua pel·lícula, una dona que treballava en el departament de premsa de la productora em va dir que el príncep de l'Àrabia Saudita em convidava a acudir a la seua taula, i estaria bé que hi anara. Hi vaig anar, i després

vaig seure amb ell al sopar. I va arribar un moment que no m'abandonava la sensació d'estar com mig segrestada. Per acabar-ho d'arrodonir, en el sopar vaig traure el tema de la situació de la dona al seu país.

—De debò?

—Sí! (riu), però ràpidament em vaig adonar que no era l'argument de conversa més adient. En un instant determinat, vaig intentar anar a la taula de Ken (Loach) per demanar una cigarreta i passejar una mica, i ell em va dir: què necessites? jo t'ho duc! Una cigarreta per a la senyoreta! Deprés, volia que anara amb ell a una festa al seu iot. Jo, finalment, li vaig dir que m'abellia estar amb el meu director, amb la meua gent. Ell em va contestar que si volia, em portava al meu hotel, i, a partir d'aleshores, podia fer el que volguera. Però que fins aleshores, havia d'estar amb ell, era el protocol. Va ser molt confús, perquè havia acudit al festival interpretant una miliciana anarquís-

"Vaig anar a Canes amb 'Terra i llibertat', i vaig contemplar la indústria del cinema en carn viva. Tot era molt paregut a aquell programa que es deia 'Reina por un día'."

ta, i estava sopant amb un príncep.

—Sí, no sembla molt coherent. És cert que va participar en el casting de la nova versió de la pel·lícula *Chacal* que protagonitzaren Bruce Willis i Richard Gere?

—Sí, en una prova en vídeo. Però el personatge era el d'una ex-terrorista basca, amant de Richard Gere. Em varen dir que els havia agradat molt, que volien tornar-me a veure, però interpretant-la amb més passió, "com una Carmen". Vaig pensar que l'ex-terrorista no tenia res a veure amb una Carmen, i vaig renunciar a repetir la prova.

—Pensa que aquest sacrifici val la pena?

—Suposant que els americans m'hagueren contractat, potser la meua carrera actual seria diferent... però m'haguera traït a mi mateixa. I tu, davant de qui has de respondre és davant de la teua integritat. No sé si val la pena o no, depèn de l'escala de valors de cadascú. Per a mi, sí.

—Aquesta escala de valors és la que fa que vostè es vincule a actes socioculturals compromesos amb posicions ideològiques d'esquerra?

—Ho faig perquè sóc una persona, i tinc dret a fer-ho. Vull aclarir algunes coses: estem parlant de conceptes molt grans, i no vull que se m'identifique com una mena de paladí de la integritat o de l'honestat. Perquè no sóc la dona més honorada ni la més íntegra del món. Però es tracta de conceptes que m'importen molt. Jo sempre he anat a manifestacions i he participat en actes públics, i no sé per què no hauria de continuar fent-ho pel fet de ser ara més popular. També crec que si la meua presència pot ajudar alguna causa amb la qual tinc afinitat, llavors faig un acte positiu, encara que no he militat mai, ni mihte, en cap partit, conjunt sociopolític o grup ideològic.

—Quina és la pel·lícula que acaba de rodar a Perú?

—Com he dit, una no pot evitar lligar-se a allò que la commou i el tema d'aquest llarg-metratge ho fa. La pel·lícula que comentes és *Chicho Durant*, una recre-

—Vostè es va fer molt popular presentant el concurs 'Amor a primera vista' en Canal 9. Què li sembla que a Madrid, on viu normalment, l'única referència que en tenen de la cadena siga el programa 'Tómbola', que emet també Tele Madrid?

—Mira, a mi em fa molta vergonya. És molt significatiu dels interessos de la cadena, i ho veig molt fotut com a valenciana. Dóna una nota de com està el país i de com està l'estat espanyol, perquè 'Tómbola' respon a una cultura generalitzada del xafardeig.

—No. Els treballs que he fet amb producció no espanyola —especialment *Terra i llibertat*— han tingut més transcendència, però crec que he format part de bons projectes espanyols que han passat més desapercebuts d'allò que es mereixen. Per exemple, *En brazos de la mujer madura*, de Manuel Lombardero.

—Pensa que això és aplicable a les comèdies No se puede tener todo, de Jesús Garay, o Sólo se muere dos veces, de los hermanos Ibarretxe?

—Bé, és veritat que un actor ha d'estar preparat perquè en la seua carrera, com en la vida, hi ha coses que resulten millor, i altres que resulten pitjor. Hi ha pel·lícules que resulten en la seua globalitat més rodones, i d'altres que queden més... mmm... per acabar. El cinema és de vegades com una loteria. A banda de gaudir de les coses bones que em passen a la vida, també he après a traure profit de les que no són tan bones i aplicar aquest coneixement en el futur.

ció de la vida d'una dona que es deia María Elena Moyano i que va ser assassinada a principis dels 90 per Sendero Luminoso. Ella va crear la federació de dones de Villa El Salvador, una ciutat autogestionària que es va crear als anys 70 als afores de Lima per albergar els pàries, els més pobres entre els pobres. I que encara existeix. Durant el rodatge, vaig voler viure amb la gent d'aquest submon, volia ajudar, vincular-m'hi. En tornar ací, em vaig adonar que jo no puc viure allí, que sóc un element estrany en aquell lloc. Però això no vol dir que haja de tancar els ulls, fer com si no passara. Perú em va impressionar molt, és un país estrany, amb molta màgia, amb una energia i una aura molt particulars.

—Ha utilitzat ara termes propis de filosofia new age. Creu en conceptes sobrenaturals?

—No sóc una persona religiosa, però sí espiritual. I tot el que té a veure en aquest component m'atrau.

—No creu que ha fet millors pel·lícules estrangeres que no espanyoles?

